

ВІДГУК

**офіційного опонента на дисертацію Коркушка Андрія Леонтійовича
«Формування компетентності з декоративно-прикладного мистецтва у
майбутніх фахівців галузі індустрії моди»,
подану на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)**

Дисертаційна робота Коркушка Андрія Леонтійовича присвячена актуальній проблемі сучасної професійної освіти – формуванню компетентності з декоративно-прикладного мистецтва у майбутніх фахівців галузі індустрії моди (ювелірного профілю). Дослідження виконано на високому науково-методичному рівні, відзначається цілісністю концептуального задуму, логічністю структури, належним рівнем теоретичного обґрунтування та практичної спрямованості отриманих результатів.

Актуальність теми дисертації. Актуальність дослідження зумовлена сучасними тенденціями розвитку професійної освіти, дизайну, креативних індустрій та індустрії моди, що потребують підготовки конкурентоспроможних фахівців, здатних інтегрувати національну культурну спадщину, художньо-естетичні цінності та інноваційні технології у професійну діяльність. В умовах цифровізації освіти, глобалізації ринку моди, актуалізації проблем національної ідентичності та розвитку творчого потенціалу особистості особливого значення набуває формування компетентності з декоративно-прикладного мистецтва як важливої складової професійної компетентності майбутніх дизайнерів, технологів та інших фахівців галузі індустрії моди.

Дисертаційне дослідження відповідає пріоритетним напрямам розвитку педагогічної науки, професійної та мистецької освіти, узгоджується з положеннями законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», Стратегії розвитку вищої освіти

України, Національної стратегії розвитку креативних індустрій та іншими нормативно-правовими документами у сфері освіти й культури.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій. Дисертація характеризується достатнім рівнем наукової обґрунтованості основних положень, висновків та рекомендацій. Автор здійснив ґрунтовний аналіз вітчизняних і зарубіжних наукових джерел, що дало змогу визначити теоретичні засади формування компетентності з декоративно-прикладного мистецтва, розкрити її сутність, структуру та місце у професійній підготовці майбутніх фахівців галузі індустрії моди.

Науковий апарат дослідження сформульовано коректно. Мета, завдання, об'єкт, предмет, методологічні засади та методи дослідження взаємопов'язані між собою та повною мірою забезпечують досягнення поставленої мети. Теоретичні положення підтверджено результатами експериментального дослідження, статистичною обробкою даних, їх інтерпретацією та впровадженням результатів у практику професійної підготовки.

Наукова новизна отриманих результатів. Наукова новизна дисертаційної роботи полягає в тому, що автором вперше теоретично обґрунтовано, розроблено та експериментально перевірено структурно-функціональну модель формування компетентності з декоративно-прикладного мистецтва у майбутніх фахівців галузі індустрії моди (ювелірного профілю), яка охоплює цільовий, змістовий, процесуально-методичний та діагностично-рефлексивний блоки.

Суттєвим науковим результатом є визначення комплексу взаємопов'язаних педагогічних умов формування досліджуваної компетентності, а саме: створення стимулювально-креативного освітнього середовища, використання музейної педагогіки як інструменту культурно-освітньої інтеграції та впровадження проєктно-орієнтованого навчання як механізму інтеграції декоративно-прикладного мистецтва у професійну діяльність.

Вагомим здобутком автора є також уточнення сутності поняття «компетентність з декоративно-прикладного мистецтва», розроблення критеріїв,

показників та рівнів її сформованості, удосконалення методики педагогічної діагностики та розвиток підходів до інтеграції елементів декоративно-прикладного мистецтва у професійну підготовку майбутніх фахівців індустрії моди.

Теоретичне та практичне значення дисертації. Теоретичне значення дослідження полягає у розвитку наукових положень щодо компетентнісного підходу у професійній освіті, обґрунтуванні компонентної структури компетентності з декоративно-прикладного мистецтва, визначенні педагогічних умов та механізмів її формування у процесі професійної підготовки.

Практичне значення дисертаційної роботи є вагомим і полягає у розробленні структурно-функціональної моделі формування компетентності, методики діагностики рівнів її сформованості, навчально-методичних матеріалів, а також спецкурсу «Основи компетентності з декоративно-прикладного мистецтва майбутніх фахівців індустрії моди (ювелірного профілю)». Отримані результати можуть бути використані у закладах професійної, фахової передвищої та вищої освіти під час підготовки майбутніх дизайнерів, технологів, педагогів професійного навчання та інших фахівців галузі індустрії моди.

Оцінка змісту та структури дисертації. Дисертація має чітку логічну структуру, що відповідає поставленій меті та завданням дослідження. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

У першому розділі здійснено комплексний аналіз теоретичних засад дослідження, розкрито декоративно-прикладне мистецтво як соціокультурний феномен, охарактеризовано особливості професійної підготовки майбутніх фахівців галузі індустрії моди та обґрунтовано структуру компетентності з декоративно-прикладного мистецтва.

Другий розділ присвячено розробленню педагогічних умов, критеріїв, показників і рівнів сформованості компетентності, а також створенню структурно-функціональної моделі її формування.

У третьому розділі представлено організацію та результати експериментального дослідження, які переконливо підтверджують ефективність запропонованої моделі та педагогічних умов.

Особливої позитивної оцінки заслуговує комплексний характер дослідження, поєднання теоретичного аналізу з експериментальною перевіркою, використання сучасних педагогічних технологій, міждисциплінарного підходу та орієнтація на потреби сучасної професійної освіти.

Повнота викладення результатів дослідження в наукових публікаціях. Основні положення та результати дисертаційного дослідження достатньою мірою відображені у наукових публікаціях автора, зокрема у статтях, опублікованих у фахових виданнях України та виданні, що індексується у міжнародній наукометричній базі Scopus. Результати дослідження пройшли апробацію на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях, що свідчить про їх наукову значущість та визнання фаховою спільнотою.

Відповідність дисертації вимогам до наукових робіт. Дисертаційна робота Коркушка Андрія Леонтійовича є завершеним самостійним науковим дослідженням, виконаним на актуальну тему, містить нові науково обґрунтовані результати, що мають істотне значення для розвитку теорії і методики професійної освіти.

За змістом, структурою, рівнем наукової новизни, теоретичної та практичної значущості, обґрунтованістю висновків, повнотою апробації результатів та оформленням дисертація відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а також вимогам до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації. Високо оцінюючи наукову і практичну значущість дисертаційного дослідження, вважаємо за необхідне висловити низку зауважень і дискусійних положень, які, на нашу думку, можуть бути предметом наукової дискусії під час захисту.

1) У пункті 1.2. «Своєрідність сучасної професійної підготовки майбутніх фахівців галузі індустрії моди», бажано було б розглянути сучасний підхід до навчання, який об'єднує чотири ключових галузі: науку (Science), технології (Technology), інженерію (Engineering) та математику (Mathematics), тобто прикладний аспект STEM-освіти.

2) У пункті 2.2. «Характеристика критеріїв, показників та рівнів сформованості компетентності з декоративно-прикладного мистецтва у здобувачів фахової вищої освіти галузі індустрії моди та методика їх діагностики», бажано було б, окрім Таблиці 2.1. «Критеріально-рівнева характеристика сформованості компетентності з ДПМ», де автором зроблений якісний опис критеріїв, показників та рівнів у відповідності по компонентам вважаємо доцільно було б подати у графічному вигляді з кількісним описом розподілу рівнів у цілісності інтегральної шкали.

3) У роботі автор наголошує на тому, що «під час впровадження структурно-функціональної моделі Рис. 2.2. «Структурно-функціональна модель формування компетентності з декоративно-прикладного мистецтва майбутніх фахівців індустрії моди (ювелірного профілю)» сторінка 154, аналіз результатів за кожним з чотирьох блоків, дозволяв викладачу розуміти ті зміни, що відбулися у свідомості здобувачів освіти та коректувати подальші педагогічні впливи». На наш, погляд потребує уточнення питання: які ж саме педагогічні впливи у цьому контексті були використані, адже на Рис. 2.2 вказано лише про «індивідуальні потреби здобувачів освіти».

4) Автором у пункті 3.1. «Дослідження рівня сформованості компетентності з декоративно-прикладного мистецтва у майбутніх фахівців галузі індустрії моди», на сторінках 174-177 подано якісну і кількісну характеристику рівнів сформованості означеної компетентності, натомість раніше на сторінках 170-174 наведена безпосередньо авторська методика діагностики, що порушує логіку наукового дослідження, адже спочатку має бути характеристика рівнів, а вже потім методика діагностики означеного феномена.

5) У роботі є помилки редакційного характеру.

Зазначені зауваження мають переважно дискусійний і рекомендаційний характер, не стосуються принципових положень дисертації та не знижують загальної позитивної оцінки проведеного дослідження.

Загальний висновок. Дисертаційна робота Коркушка Андрія Леонідовича «Формування компетентності з декоративно-прикладного мистецтва у майбутніх фахівців галузі індустрії моди» є самостійним, завершеним науковим дослідженням, у якому отримано нові науково обґрунтовані результати, що мають важливе теоретичне та практичне значення для розвитку професійної освіти, мистецької освіти та дизайн-освіти.

Вважаю, що дисертація повністю відповідає встановленим вимогам, а її автор **Коркушко Андрій Леонідович** заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Офіційний опонент:

кандидат педагогічних наук, доцент,
декан факультету декоративно-прикладного мистецтва
Київської державної академії
декоративно-прикладного мистецтва
та дизайну імені М. Бойчука



Алла ДЯЧЕНКО

